

Krajský soud v Ostravě

Havlíčkovovo nábřeží 1835/34

728 81 Ostrava

DS: jhyaeqv

V Praze dne 9.9.2020

Číslo jednací: 32 Icm 2312/2017

Žalobce: Ing. Lee Louda, IČO: 69326681, se sídlem Vodičkova 41, 110 00 Praha 1, insolvenční správce dlužníka: OKD, a.s., se sídlem Stonavská 2179, 735 06, Karviná, Doly, IČO: 26863154

Zastoupen: JUDr. Dušanem Dvořákem, advokátem, ev. č. ČAK 9714, adresa pro doručování DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Hlinky 505/118, Brno PSČ 603 00

Žalovaná č. 1: **NEW WORLD RESOURCES N.V.**, se sídlem C/O Duff & Phelps Ltd The Shard, London, 32 London Bridge Street, SE1 9SG, Spojené Království Velké Británie a Severního Irska

Žalovaná č. 2: **Zdeněk Bakala**, nar. 7. 2. 1961, bytem Nyon, Švýcarská konfederace

Zastoupena: Janem Kalvodou, advokátem, ev. č. ČAK 00260, se sídlem Advokátní kancelář, Bělohorská 238/85, 169 00 Praha 6 – Břevnov

Žalovaný č. 3: **Petr Kadas**, nar. 27. 2. 1962, bytem NW3 1HP Londýn, 3 Streatley Place, Spojené Království Velké Británie a Severního Irska

Žalovaná č. 4: **BXR Group Limited**, se sídlem PO Box 71 Road Town Tortola, VG1110, British Virgin Islands

Zastoupena: Mgr. Lukášem Liškou, č. ČAK 10490, Advokátní kancelář Liška&Sabolová, s.r.o., Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

Žalovaná č. 5: **CERCL Mining B.V.**, reg. č. 34348220, se sídlem Strawinskyiaan 3051, 1077 ZX, Amsterdam

Zastoupena: Mgr. Lucií Sabolovou, č. ČAK 04780, Advokátní kancelář Liška&Sabolová, s.r.o., Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2

Vyjádření žalované č. 4

Elektronicky datovou schránkou

I.

Žalovaná č. 4 dne 24.7.2020 obdržela vyjádření žalobce ze dne 15.6.2020. Žalobce v tomto podání trvá na tom, aby soud uložil žalovaným č. 4 a 5 „vysvětlovací povinnost“ a k jejímu plnění předložily určité dokumenty. Tento požadavek žalobce zůstává naprosto neopodstatněný, což vyplývá ze skutečností, které žalovaná č. 4 uvádí níže. K požadavku žalobce na uložení vysvětlovací povinnosti se již obsáhle vyjádřila žalovaná č. 5 svým podáním ze dne 6.4.2020. Žalovaná č. 4 se s tímto vyjádřením plně ztotožňuje, odkazuje na něj a zde jen doplňuje již uplatněnou argumentaci zejména s ohledem na tvrzení žalobce obsažená v jeho podání ze dne 15.6.2020.

Pojmy uvozené velkými písmeny a nedefinované v tomto podání mají význam, který jim žalobce přiřazuje ve svém podání ze dne 15.6.2020.

II.

Žalobce ke svým tvrzením neuvádí nic nového, opakuje, že součinnost žalovaných potřebuje ke specifikaci konkrétních částek, které požaduje zaplatit od jednotlivých žalovaných. Snaží se upřesnit, co rozumí tím, že šlo o postupné vyplácení dividend nahoru v akcionářské struktuře dlužníka (úpadce). Upřesnění spočívá v jeho tvrzení, že výplata dividend na základě napadaných rozhodnutí žalovanému č. 1, dále žalovaným č. 1 společnosti New World Resources plc. a touto společností pak žalované č. 5, je plněním z Rozhodnutí I a II, z nichž měli všichni žalovaní prospěch ve smyslu § 242 IZ. Žalovaní, kteří měli z napadaných rozhodnutí prospěch, mají prý vysvětlovací povinnost, protože žalobce nemá k potřebným informacím přístup. Jejich povinnost je podle žalobce vyjádřením principu poctivosti v civilním soudním řízení a principu rovnosti zbraní. K tomu žalobce, kromě odkazu na již zmiňovanou judikaturu Nejvyššího soudu, cituje odborné publikace J. Macura a P. Lavického.

Ani z žalobcem citovaných publikací ovšem nelze dovozovat oprávněnost žalobcova požadavku, naopak jejich závěry svědčí pro jeho zřejmou neopodstatněnost. J. Macur zdůrazňuje to, co žalovaná č. 5 s odkazem na ustálenou judikaturu uváděla ve svém podání ze dne 6.4.2020, a to že vysvětlovací povinnost lze uložit pouze za předpokladu, že strana zatížená důkazním břemenem objektivně nemá reálnou možnost potřebné informace získat jiným způsobem, a strana, která má být vysvětlovací povinností zatížena, může bez obtíží tyto informace podat. K principům zmiňovaným žalobcem konkrétně uvádí: „*Procesní nevýhodu jedné ze stran lze považovat za porušení zásady ‚rovnosti zbraní‘ pouze za předpokladu, že tato strana nemá žádnou reálnou možnost získat potřebné informace jinak, než od druhé procesní strany, která má ohledně těchto informací monopolní postavení.*“ Zdůrazňuje rovněž, že „*vznik této povinnosti, její uplatňování a sankcionování jsou vázány na přísné omezující podmínky a předpoklady.*“ (viz Macur, J. Vysvětlovací povinnost strany nezatížení důkazním břemenem v civilním soudním řízení, Právní rozhledy 5/2000, s. 200).

Žádná z těchto omezujících podmínek a předpokladů není v případě žalobce splněna a žalobce tento nedostatek neodstranil ani ve svém posledním podání. Především, jak už i žalovaná č. 5 připomněla v podání z 6.4.2020, žalobce se vůbec nepokusil listiny, které navrhuje k důkazu, získat jinak, ačkoliv takovou možnost měl, a dokonce byl v této souvislosti vyzván k účasti na řízeních, kde mohl minimálně některé z požadovaných informací získat (viz dopis žalobce ze dne 10.1.2019).

adresovaný The Insolvency and Companies Court). Žalobce však neudělal pro svou procesní pozici nic a jen spoléhá na svůj excesivní výklad vysvětlovací povinnosti, dokonce ani netvrdí, že se alespoň pokusil nějaké dokumenty získat. To ovšem neodpovídá povaze vysvětlovací povinnosti, jak ji chápe judikatura Nejvyššího soudu a odborné publikace citované výše, o něž se i žalobce opírá. Naopak uložení vysvětlovací povinnosti v pojetí žalobce, by popřelo principy, na nichž je tato povinnost založena, především princip rovnosti stran a rovnosti zbraní; rovnost stran by se vychýlila významně ve prospěch žalobce.

Dále v souvislost s porušením principu rovnosti zbraní je třeba poukázat i na to, že z argumentace žalobce o „výplatě dividend nahoru“ je zřejmé, že žalované považuje za pouhé prázdné schránky, jimiž volně „protékaly“ peníze dlužníka (úpadce). To je ovšem premisa, kterou žalobce nijak nedokládá a která neodpovídá skutečnosti.

Důkazy o neopodstatněnosti této premisy jsou již součástí spisu. Žalovaná č. 5 v podání ze dne 6.4.2020 vysvětlila a prokázala, že jakákoli výplata dividend v rámci skupiny nebyla nijak spojena s Rozhodnutími I. a II., a to ani časově ani jinak. Jednotliví členové skupiny jsou obchodními společnostmi s vlastním předmětem podnikatelské činnosti, včetně investic mimo Českou republiku a investic nijak nesouvisejících s podnikatelskými aktivitami dlužníka (úpadce). S uvedeným podáním žalované č. 5 byly předloženy i listiny potvrzující tuto skutečnost ohledně žalovaného č. 1. Pro žalovanou č. 4 pak lze dospět ke stejnému závěru. Aktivita skupiny žalované č. 4 zahrnují investice ve společnostech zabývajících se zemědělskou produkcí, finančními a investičními službami či jinými přírodními zdroji než uhlí, atd. Je pochopitelné, že rovněž v souvislosti s těmito investicemi se v žalované č. 4 realizovaly peněžní toky a finanční operace, přičemž tyto operace s dlužníkem (úpadcem) a jeho činností nijak nesouvisely. Rozhodnutí o výši, jakož i načasování jakýchkoliv distribucí vyplácených žalovanou č. 4 byla založena na příjmech ze všech těchto investic, finančním roku žalované č. 4, manažerských rozhodnutích statutárních a jiných orgánů žalované č. 4, jakož i dalších faktorech; s výší dividend vyplácených dlužníkem (úpadcem) tato rozhodnutí neměla žádnou souvislost. Plnění požadované vysvětlovací povinnosti by znamenalo zpřístupnění informací finančního a obchodního rázu, které mají povahu obchodního tajemství žalované č. 4, resp. osob patřících do její skupiny a nijak nesouvisejí ani s dlužníkem (úpadcem), ani s tímto sporem. To by znamenalo nejen zmiňované vychýlení rovnováhy stran v tomto řízení, ale i neúměrné zatížení žalované č. 4 a zásah do práv k obchodnímu tajemství nejen žalované č. 4 ale rovněž i její skupiny. Žalovaná č. 4 by tak byla vystavena riziku zneužití důvěrných informací a značných škod s tím spojených. A jak bylo řečeno, vysvětlovací povinnost nelze založit na premise, kterou strana požadující informace nijak nedokládá a jejíž neopodstatněnost je zřejmá z dalších listin, které jsou součástí spisu.

Vše, co bylo uvedeno výše, potvrzuje, že není splněn ani jeden z předpokladů pro uložení vysvětlovací povinnosti, jak je vymezuje literatura a judikatura citovaná žalobcem. Žalobce zaprvé neučinil nic, aby požadované informace získal, a zadruhé uložení vysvětlovací povinnosti by žalovanou č. 4 (stejně tak ostatní žalované) neúměrně zatížilo.

III.

Neopodstatněnost požadavku žalobce na uložení vysvětlovací povinnosti vyplývá i z toho, jak žalobce vymezuje právní základ svého nároku vůči všem žalovaným a jejich pasivní legitimaci. Ve svém posledním podání žalobce zdůraznil, že to jsou

Rozhodnutí I a II, která jsou právním důvodem (titulem), na jehož základě všichni žalovaní, tj. i žalovaná 4, získali plnění a že proto jen tato rozhodnutí svou žalobou napadá. Současně tvrdí a zdůrazňuje, že žalovaní mají povinnost vydat takto získané plnění podle § 237 odst. 1 IZ, protože z těchto Rozhodnutí I a II měli prospěch. To je ovšem nesprávná aplikace nejen IZ, ale také obecných principů korporálního práva.

Žalobce zdůrazňuje ve svém posledním podání, že Rozhodnutí I a II jsou samostatná právní jednání dlužníka (úpadce) a že jen tímto jednáním „vzniká právo společníka (akcionáře) na vyplacení zisku (dividend)“. Pokud tomu tak je, což nicméně Žalobce přesvědčivě nevysvětlil, jedinou osobou, které takto „právo“ na dividendu vzniklo a která ji obdržela k uspokojení svého „práva“ z Rozhodnutí I a II, je žalovaná č. 1. Ostatním žalovaným z Rozhodnutí I a II nevzniklo žádné právo, žádná pohledávka, při jejímž plnění by cokoliv podle Rozhodnutí I a II obdrželi, a vzniknout ani nemohlo. Pokud ostatní žalovaní obdrželi jakoukoli dividendu, jejíž vydání žalobce v tomto řízení požaduje, obdrželi ji vždy na základě zákonného rozhodnutí příslušného orgánu jiné společnosti, jejíž byli společníkem (akcionářem). Sám žalobce to ostatně potvrzuje nejen tím, jak pohledávku akcionáře na dividendu definuje, ale i svým požadavkem, aby žalované předložily všechna rozhodnutí svých valných hromad o výplatě dividend – tedy aby předložily rozhodnutí společností odlišných od dlužníka (úpadce) a účastníků řízení. Žádné z těchto rozhodnutí ovšem žalobce nenapadá a ani napadat nemůže. Již z toho je zřejmý nedostatek pasivní legitimace žalované č. 4, jakož i žalovaných 2, 3 a 5, a stejně tak nedůvodnost vysvětlovací povinnosti požadované žalobcem.

Nedostatek pasivní legitimace žalované č. 4 i zmíněných ostatních žalovaných pak vyplývá z § 237 odst. 1 IZ, o nějž žalobce pasivní legitimaci žalovaných opírá. Tvrdí, že žalovaní jsou pasivně legitimováni, protože všichni měli z Rozhodnutí I a II prospěch, jak podle něj vyžaduje § 237 odst. 1 IZ. To je ovšem zcela nesprávný výklad uvedeného ustanovení, jak potvrzuje ustálená judikatura Nejvyššího soudu i odborná literatura.

Podle § 237 odst. 1 IZ jsou jeho adresáty dvě skupiny osob. Za první osoby, vůči nimž bylo neúčinné právní jednání učiněno, tj. strany daného právního jednání. Za druhé, osoby, které měly z neúčinného právního jednání prospěch, což jsou osoby, které nebyly stranou napadaného jednání, ale bylo jim z něho plněno, tj. byly jeho adresátem. (Viz zejména rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 363/2015 ze dne 28. 2. 2017 a komentářová literatura v něm citovaná, dále Maršíková, J. a kol. Insolvenční zákon s poznámkami, judikaturou, nařízením Evropského parlamentu a rady (EU) č. 2015/848 a prováděcími předpisy. 3. vydání. Praha: Leges, 2018, s. 522 a násl., Tichý, L. in Švestka, J.; Dvořák, J.; Fiala, J. a kol. Občanský zákoník. Komentář. Svazek 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 1508.)

Na základě Rozhodnutí I a Rozhodnutí II byly dividendy vyplaceny žalovanému č. 1. I z toho, jak žalobce charakterizuje právo akcionáře na výplatu dividendy, vyplývá, že žalovaná č. 4 ani žalovaní č. 2, 3 a 5 nemohli být osobami, na něž pamatuje § 237 odst. 1 IZ; protože nejsou ani stranou ani adresátem Rozhodnutí I a II. Tito žalovaní tedy nejsou pasivně legitimováni a nemohou být nositeli ani žádné vysvětlovací povinnosti.

IV.

S ohledem na výše uvedené žalovaná č. 4 žádá, aby soud návrhu žalobce na uložení vysvětlovací povinnosti nevyhověl a žalobu zamítl.